

Handläggare: Per-Eric Siljestam
Tfn: 08-508 03 276

Till
Spånga-Tensta
Stadsdelsnämnd

Förslag till revidering av regeringens storstadssatsningen i Tens- ta/Hjulsta för perioden maj - december 2003

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förslag till revidering av regeringens storstadssatsning i Tensta/Hjulsta för maj – december 2003 i enlighet med detta utlåtande.

Jack Kindberg
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelen har för arbetet med storstadssatsningen inledningsvis tilldelats en ram på 99,75 mkr fram till juni 2002. Utvecklingsfonden står för cirka 10 mkr av detta totalbelopp. Våren 2001 tillkom 36,5 mkr i ett s.k. kompletterande erbjudande från staten med fokusering på målområde 1 och 2. Sammanlagt blir detta drygt 136 mkr. 1999 – t.o.m. april 2003 har 123,5 mkr förbrukats av storstadssatsningens medel i Tensta/Hjulsta. Det innebär att fr.o.m. maj 2003 återstår 12,8 mkr att förbruka för perioden maj – december 2003. Vissa ändringar föreslås i fördelningen av dessa återstående medel. I vårpropositionen i april 2003 föreslog regeringen att 40 mkr tillförs storstadspolitiken, i första hand för att fasa över storstadsarbetet i annan finansiering. Någon fortsatt tilldelning 2004 utblev trots att avtalet sträcker sig till 2005. Ett förslag redovisar stadsdelens behov av resurser inom ramen för regeringens nya 40 mkr.

Bilagor

1. Översiktlig förteckning av åtgärder 2003 med förslag till användning av återstående medel
2. Underlag till integrationsförvaltningen för ansökningar från stadens kompetensfond

Bakgrund

Det lokala utvecklingsavtalet (en s.k. "avtalskappa") mellan staden och staten sträcker sig från 1999 till 2005. Stadsdelen har inledningsvis tilldelats en ram på 99,75 mkr fram till juni 2002. Denna ram är sedan uppdelad i kortare finansieringsperioder. Utvecklingsfonden står för cirka 10 mkr av detta totalbelopp. Våren 2001 tillkom 36,5 mkr i ett s.k. kompletterande erbjudande från staten med fokusering på målområde 1 och 2. Sammanlagt blir detta drygt 136 mkr. Starttidpunkten för åtgärderna kan sägas vara hösten 1999 då flertalet åtgärder kom igång, även om några få startade redan på våren samma år. I vårpropositionen i april 2003 föreslog regeringen att 40 mkr tillförs storstadspolitiken, i första hand för att fasa över storstadsarbetet i annan finansiering. Någon fortsatt tilldelning 2004 uteblev trots att avtalet sträcker sig till 2005. Detta kommer att drabba de flesta åtgärder mycket hårt. En övergångstid på 1-2 år ytterligare, i enlighet med det ursprungliga utvecklingsavtalet med staten, skulle behövas innan åtgärderna kan fasas in i andra finansieringsformer eller anses vara avslutade med långsiktig uppnådda resultat. Stadsdelens behov av resurser inom ramen för regeringens nya 40 mkr redovisas i detta utlåtande.

Lägesrapport över storstadsarbetet i stadsdelen

Vid ingången av 2003 pågick 34 åtgärder i storstadsarbetet. Åtgärderna Lunda Nova och Magnetskolor är "paraplyåtgärder" som i sig innehåller cirka 20 delåtgärder tillsammans. Storstadssatsningens pengar har varit till god hjälp på väg mot att nå bättre resultat i skolor och för att få fler människor i arbete. Risken är nu, när storstadspengarna abrupt tar slut, att situationen halkar tillbaka till ursprunget för många åtgärder. Storstadssatsningens åtgärder kommer att avslutas successivt under året. Inom målområde 1, arbete - samsättning, beräknas de flesta åtgärder kunna fortsätta året ut, om än med viss återhållsamhet. Inom målområde 2, skola - språkutbildning, kommer ett flertal åtgärder att avslutas i juni i år, medan några har medel att fortsätta in på hösten 2003.

Helhetssyn

För att få en bra uppföljning och fortsättning av storstadssatsningen är det angeläget att se till en helhetsutveckling av stadsdelen. Olika satsningar måste vävas ihop med den ordinarie verksamheten; Utvecklingsprogram för Spånga-Tensta. Boendeengagemanget är en drivkraft och är värdefullt för stadsdelens utveckling och kan tas tillvara på i olika former, bl.a. i framtidsscenarioarbetet. Detta arbete kommer också att utvecklas i samband med stadsdelsförnyelsen. Stadsdelen går nu in i en ny fas där utveckling av dessa frågor prioriteras för att få ett långsiktigt resultat utan att vara beroende av fortsatta satsningar. Se separat avsnitt om dessa frågor, Fortsatt lokalt utvecklingsarbete.

Målområdena

Nedan kommer en redovisning på målområdesnivå. En redovisning på åtgärdsnivå finns i bilaga 1, "Översiktlig förteckning av åtgärder 2003 med förslag till användning av återstående medel" där bokförda kostnader redovisas samt hur återstående medel föreslås användas resten av 2003 i linje med stadsdelsnämndens beslut 28 januari. För en närmare beskrivning av åtgärderna hänvisas också till bilaga 2. "Underlag till integrationsförvaltningen för ansökningar från stadens kompetensfond" där varje åtgärd beskrivs med syfte/innehåll, målgrupp, resultat, uppskattad årskostnad 2003 om åtgärden skulle ha fortsatt

som tidigare, önskvärd utveckling/fortsättning efter 2003 samt samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering.

Målområde 1. Öka sysselsättningen/minska försörjningsstödet

Lunda Nova näringslivscenter

Lunda Novas verksamhet stämmer i alla delar överens med den politiska majoritetens riktlinjer om hur näringslivsarbete bör bedrivas ute i stadsdelarna. Verksamheten är nyskapande och fungerar som modell för andra kommuners arbete i kampen mot arbetslöshet. Konceptet har medfört att Spånga-Tensta i praktiken fått en "egen" arbetsförmedling (jobcenter) med placering i gemensamma lokaler, mitt bland företagen i Lunda industriområde. En ny inskrivningsenhet för arbetslösa kommer dessutom att etablera sig i Tensta medborgarkontor från och med september i år, vilket kommer att förenkla och effektivisera arbetet ytterligare.

En förstudie till ett entreprenörsprogram för unga, har slutförts under våren. Den har visat vägen till en spännande profilering av utvalda skolor i stadsdelen. De "eldsjälar" som redan idag arbetar med entreprenörskap kan få möjlighet att gemensamt utveckla pedagogiken i detta synsätt, vilket i sin tur kan motverka den negativa utflyttningen från våra skolor i framförallt Tensta och Hjulsta. Dessutom bygger vi upp en stabil grund med initiativrika entreprenörer som berikar och utvecklar näringslivet i framtiden.

Lunda Nova skapar förutsättningar att enkelt pröva nya tankebanor, där projekt kan testas under en period för att sedan utvecklas och integreras i ordinarie verksamhet alternativt läggas ner, om det inte är framgångsrikt eller lönsamt. Det senaste exemplet är arbetsmarknadsprojektet Jobbaktiv, där två socialsekreterare från försörjningsstödsenheterna samverkar med en arbetsförmedlare. Samtliga arbetslösa bidragstagare kommer på sikt att kallas till projektet. Det är en "plattform" där den arbetslöse, efter en upprättad handlingsplan, tar del av både arbetsförmedlingen och stadsdelens åtgärder. En del av dessa aktiviteter bedrivs i Lunda Novas lokaler. Under projektets första månad har drygt ett-hundra deltagare skrivits in och erhållit en handlingsplan. Projektet förväntas höja förvärvsfrekvensen i stadsdelen och minska kostnader för försörjningsstöd.

Under sommaren 2003 utökas samverkansprojekt inom Lunda-Nova med en syo – konsulent. Uppdraget är att motivera personer, främst arbetslösa, att studera med det nya rekryteringsstödet.

Att finansieringen av Lunda Nova Näringslivscenter ej är löst inför 2004 är givetvis ett hot mot näringslivsarbetet men det är också ett hot mot hela arbetsmarknadsarbetet. Det nära samarbetet med de lokala företagen och arbetsförmedlingen, som Lunda Nova står för, är en förutsättning för att kunna uppnå motsvarande positiva resultat i framtiden. Att behöva avveckla en framgångsrik verksamhet som uppnår uppsatta mål vore mycket olyckligt. Att börja begränsa det förebyggande arbetet som genomförs, kommer att medföra kostnader långt över de medel som krävs för att driva verksamheten vidare.

Lunda Nova näringslivscenter antar gärna utmaningen att driva ett pilotprojekt där kostnaden för närheten till företagen, utbildning och skapandet av "riktiga jobb" mäts mot kostnaden att betala ut försörjningsstöd.

Lunda Nova ligger med i ansökan om regeringens nya 40 mkr för att kunna fasas över i annan finansiering på sikt.

Övriga arbetsmarknadsåtgärder inom detta målområde

Andelen bidragstagare som studerar svenska och erhåller försörjningsstöd har inte blivit självförsörjande i samma utsträckning som de arbetslösa. Ett skäl är att Tensta, liksom närliggande stadsdelar, har en relativt hög omflyttning. När någon avslutat sina svenskstudier fylls platserna på med nya elever. Bland dessa studerande finns analfabeter som helt saknar studievana. Motivationen är låg då studierna sällan är självvalda utan ett krav för att få försörjningsstöd. Trots en vilja att arbeta och bli självförsörjande, är det svårt att se studierna som en väg att uppnå målet, då svenskundervisningen som bedrivs ett par timmar per dag, inte är yrkesinriktad.

Staden har, genom samverkan med arbetsförmedlingen, ett bra program för flyktingar. De som studerar svenska har tilldelats extra resurser som underlättar deras inträde på den svenska arbetsmarknaden. Då de flesta elever i Tensta och närliggande stadsdelar inte omfattas av flyktingmottagandet kan de inte vara delaktiga i dessa resurser. Stadsdelen har därför inom målområdet, såväl inom som utom Novas ram, sökt alternativa metoder till gängse SFI-undervisning. Det är framförallt tre olika inriktningar för svenskstuderande som prövats. Samtliga åtgärder har omfattat minst sex timmars arbetsdag.

1. Kompletterande arbetsträning - praktik hos SFI-anordnare
2. Alternativ undervisning med praktik mot arbete hos annan utbildningsanordnare
3. Yrkesinriktad utbildning inom bristyrken för dem som inte uppnått godkänd nivå inom svenskundervisningen (SFI)

Resultatet från dessa tre inriktningar har visat att :

- genom egen anmälan till alternativ utbildning har eleverna varit delaktiga
- yrkessvenska kombinerat med praktik har höjt motivationen
- utbildningen kan leda fram till arbete redan inom sex månader
- deltagarna ges möjlighet att bli självförsörjande inom ett år eller mindre

Övriga åtgärder anknutna till målområde 1

För närmare beskrivning av åtgärderna, se bilaga 2.

Studiestöd för vuxna har haft bra resultat 2002. Verksamheten bedrivs i samarbete med Komvux och Sfi i första hand och omfattar gruppvisningar och lektioner i studieteknik på biblioteket, programverksamhet på skolorna, såsom författarbesök och föreläsningar. Framför allt satsas på datorer, inredning, handledning och samarbete med Komvux studievägledning. Åtgärden är finansierad t.o.m. juli och det vore önskvärt om denna satsning kunde förlängas ytterligare.

Medborgarkontoret

Hösten 2003 nyetablerar sig Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tillsammans med Medborgarkontoret i nya lokaler i Tensta Centrum. Därmed övergår ett storstadsprojekt till ordinarie verksamhet. Försäkringskassan kommer att ha flera handläggare på Medborgarkontoret och Arbetsförmedlingen utökar från att ha en informatör på halvtid till en kundmottagning där de arbetssökande kan skriva in sig och få handläggning. För att samverka mellan myndigheterna ska kunna fungera är det nödvändigt med en kompetent, tillräcklig och stabil bemanning. När Medborgarkontoret flyttar till nya och större lokaler och verksamheten utökas saknas det i budgeten finansiering för samtliga i den befintliga arbetsgruppen.

Brottsförebyggande rådet i stadsdelen är finansierat fram till sommaren 2003 genom storstadssatsningen. BRÅ jobbar med att utveckla lokalt brottsförebyggande arbete, att väva ihop det påbörjade drogförebyggande arbetet med det brottsförebyggande, att öka tryggheten och att minska brottsligheten. Detta är en angelägen åtgärd för området och det vore önskvärt att arbetet utvecklas och fortsätter i någon form.

Kulturkaféet och Kvinnocentrum har anknytning till målområde 1 genom praktikplatser och förberedelser inför arbetslivet. Båda insatserna har resulterat i att ett flertal människor har kommit ut i ordinarie arbeten. Även utbildningsdelen som Kvinnocentrum har är viktig för kvinnornas möjligheter att få arbete. Till hösten räknar dock båda insatserna med att lägga ner p.g.a. bristande ekonomi. Det skulle innebära ett plötsligt slut på två bra insatser som har funnits i Tensta i många år.

Program för fysisk aktivitet och levnadsvanor handlar om kvinnors hälsa, minska kvinnokönsstämpning och förbättrade skolresultat för utsatta unga tjejer så att de går ut grundskolan med bra betyg. Idé om en Kvinnojour väcktes av en grupp kvinnor boende i Tensta. Denna invigs 12 juni 2003. Projektledaren finansieras genom denna åtgärd. Det finns stora behov av denna verksamhet i området.

Målområde 2, Stärka språkutvecklingen/förbättra betygsresultat

Inom målområdet ingår sedan juni 2002 insatser från både målområde 2 och målområde 4. Ett helhetsperspektiv har utvecklats och satsningarna överensstämmer med avdelningens verksamhetsinriktning – förskola, skola, skolbarnsomsorg, ungdomar och fritid. Storstadssatsningarnas åtgärder inom Barn och ungdom präglas av långsiktigt utvecklingsarbete och flera insatser befinner sig i en utvecklingsfas som innebär att insatsen kan överföras till ordinarie verksamhet helt eller delvis i juli 2003. En del framgångsrika insatser med goda resultat, avslutas i juni 2003 i brist på medel för en fortsättning.

Nämndens beslut i februari 2003, att med extra medel, prioritera språkutvecklingsinsatser i skolorna har medverkat till att framgångsrika åtgärder ytterligare utvecklats. Detta har inneburit att många insatser kan lyftas in i ordinarie verksamhet vid höstterminens början. För en del insatser i vilka processen tar längre tid har dessa extra medel möjliggjort en fortsättning även under hösten 2003.

Utvecklingsarbetet har under våren 2003 övergått till större helheter och tydliga fokusområden har bildats.

Magnetskolor

Magnet-tanken innebär att brukarnas tilltro till våra skolor ska öka vilket medför att eleverna väljer skola utifrån verksamhetens innehåll. Genom magneterna utvecklas skolornas kvalitetsarbete och skolresultaten höjs.

Skolornas tydligt utvecklade magneter är; Språkutveckling/läsutveckling och skolbibliotek/mediatek, Samverkan skola-näringsliv, Konstarna och lärande, Idrottsklasser, Multimedialklasser, ma-no-teknik år 1-9, Lärhjälper på modersmål.

Utveckling av Språkstimulerande miljöer i förskolorna

Satsningen på barns språk-, kunskaps- och identitetsutveckling är ett prioriterat område i stadsdelens förskolor. Ett utökat utvecklingsarbete inom området modersmål i förskolan har kommit igång. I flera förskolor ingår denna satsning som en inplanerad del i det språkutvecklande arbetet. Förutom pedagogisk handledning och handledning av språkforskare (språkutvecklande arbetssätt) deltar förskolepersonal gruppvis i kompetensutveckling med inriktningen språkutvecklingsanalys.

Förskolorna i Tensta har utvecklat tydliga profiler som t.ex. pedagogiska (Freinet, Reggio Emilia) och skapande (musik, rytmik, rörelse/dans, bild, drama). Enheterna har satsat på gemensam kompetensutveckling i respektive profil. Satsningen på personalens kompetensutveckling är ett långsiktigt arbete och en investering för framtiden. Under våren 2003 har en satsning på kompetensutveckling inom området barns emotionella lärande och sociala utveckling påbörjats under ledning av en forskare från Norge. Samtliga förskolor i Spånga-Tensta deltar i detta 3-åriga utvecklingsarbete.

Sammantaget uttrycker verksamhetsansvariga förskolechefer och rektorer att utvecklingsarbetet är en nödvändighet för ett område som Tensta. Vi står ofta inför nya utmaningar i arbetet med våra barn och ungdomar och det kräver att vi kan förändra vårt arbetssätt utifrån dagens behov. Personalen i våra förskolor och skolor har engagemang och framtidstro och gör en otroligt viktig samhällsinsats av betydelse för den sociala utvecklingen genom att arbeta med barn och ungdomar i den segregerade förorten. För att förskolor och skolor i sk "utsatta områden" ska kunna driva ett förändringsarbete och satsa långsiktigt på pedagogiskt utvecklingsarbete krävs resurser utöver det som ingår i ordinarie budget.

Språkutveckling/läsutveckling – Tensta bibliotek/förskola/skola

Satsningen på sagoberättande och bokprat/bokguidning avslutas juni 2003. Bibliotekets ordinarie budget har inget utrymme för en fortsatt satsning i den omfattning som kunnat genomföras med storstadsmedel. Tensta bibliotek kommer inom ordinarie organisation att kunna erbjuda en mycket begränsad del av bokguidning i framtiden.

Insatsen har årligen utvärderats och visat på tydliga resultat, både kvalitativa och kvantitativa. Den har varit framgångsrik, läslusten bland barnen i Tenstaskolorna har ökat markant enligt pedagogernas utvärderingar, bibliotekets boklån har ökat under de tre år satsningen har pågått. Barnbibliotekariernas kompetens inom området är hög och kompetensen "bokprat" saknas i skolorna.

När det gäller förskola – bibliotek har sagostunder på modersmål/somali fortsatt inom ramen för Språkrum/skolbibliotek i Kämpingeskolan. Fyra närliggande förskolor har regelbundet deltagit i sagostunden. Aktiviteten har pågått 1 dag/vecka i lokaler i Tensta bibliotek. Insatsen planeras att fortsätta inom ramen för Språkrum även under hösten 2003.

Demokrati, delaktighet och engagemang – föräldrar, barn och unga

Arbetet med barns och ungdomars trygghet och fritid utvecklas vidare inom målområde 2. Satsningen på ungdomsverksamheter som hittills gett goda resultat fortsätter delvis. Åtgärder som främjar föräldrars, barns och ungdomars demokratiska deltagande och delaktighet i samhället fortsätter. Förskolors och skolors föräldrasamarbete utökas ytterligare. Arbetet utvecklas enligt en förebyggande modell – Barnet i Sitt Sammanhang – vilken fokuserar på en samverkan mellan föräldrar, Barn o Ungdom och Individ o Familj inom förvaltningen. I Bussenhuskolan har denna förebyggande modell utvecklats väl genom den s k Skolresursen och detta arbete kommer att fortsätta hösten 2003.

Förebyggande arbete för barn i åldern 10-15 år och deras fritid ingår som ett prioriterat område för en fältassistent. Arbetet omfattas också av samarbete med skolor, föräldrar och föreningar.

Kompetensutveckling och samordning

Satsningen på pedagogers kompetensutveckling fortsätter speciellt med inriktningen barn och ungdomars språk-, identitets- och kunskapsutveckling. Dokumentet *Riktlinjer för Utvecklingsarbete i förskola och skola inom området Språkutveckling* antogs i februari-nämnden 2003. Riktlinjerna har framtagits av regionala arbetsgrupper tillsammans med samordnaren för språkutvecklingsområdet. Detta är ett led i det fortsatta utvecklingsarbetet i förskolor och skolor. Samordnaren är i sitt arbete en länk mellan fältet och Barn och Ungdomschef. Denna organisation möjliggör kontinuitet och prioritering av stadsdelens språkutvecklingsarbete/pedagogiskt utvecklingsarbete. Samarbete med Språkforskningsinstitutet, Centrum för Tvåspråkighetsforskning, Skolverket, Nationellt Centrum för svenska som andraspråk och Sfi, olika högskolor, forskare samt med olika nätverk är en central del i samordnarens utvecklingsarbete.

Seminarie serien med temat ”Mångfalden som resurs” för skolledare, chefer och politiker har avslutats och en sammanfattning av deltagarnas utvärderingar och seminariernas innehåll kommer att sammanställas. Kompetensutveckling för stadsdelens pedagoger med inriktningen *Konstarterna och lärande 10p* är en insats som pågår under våren och hösten 2003 i samarbete med Skolverket. Utvärdering av utvalda förskolors och skolors språkutvecklingsarbete genomförs under år 2003-2004 av språkforskare i nära samarbete med samordnaren.

Ungdomars fritid och demokratisk fostran

Ungdomens Hus, Blå Huset har vidgat sitt arbete mycket beroende på den samsyn som präglar verksamheten. För att uttrycka och formulera värderingar behövs träning i att kommunicera. Genom Blå Husets IT-verksamhet och ungdomsnätidningen Blenda ges ungdomar möjlighet att använda datorer och utveckla kunskaperna i teknik och språk.

I Ungdomsrådet som bildades 2002, lär sig ungdomar att formulera sina åsikter på ett sådant sätt att vuxna förstår vad man vill åstadkomma. Genom kontakter med ungdomar på deras fritid kan vuxna förebilder ges möjlighet att tillsammans med ungdomar diskutera värderingar kring livsstil, könsrollsmönster, samlevnad, hälsa, demokrati samhällsfrågor. Ungdomsrådet arbetar seriöst och utvecklar arbetet genom en tydlig målsättning och kompetenta ledare. Ungdomarna i Spånga-Tensta utgör 25 % av befolkningen, satsningar på ungdomarna är avgörande för deras framtid och för möjligheten att kunna utvecklas till ansvarstagande samhällsmedborgare. En plan för kontinuerlig dialog med Ungdomsrådet, tjänstemän och politiker har antagits. Inplanerade årliga ungdomsforum ger ungdomar möjlighet att i dialogform diskutera angelägna frågor med beslutsfattare.

Utifrån analys av den genomförda fritidsvaneundersökningen ska kultur- och fritidsverksamhet utformas i samråd med barn och ungdomar i stadsdelen.

Kunskapen om ungdomars behov och syn på stadsdelen har ökats genom arrangerande av ungdomsforum och en sökkonferens med ungdomar. Resultaten från dessa konferenser har bidragit till ett utökat samarbete och en ökad förståelse mellan ungdomar med olika intresseinriktningar i stadsdelen. Exempel på detta är den gemensamma nättidningen för ungdomar (tidningen Blenda), gemensamma läger för ungdomar i Spånga och Tensta, ungdomscafé och ungdomsbio i Spånga, ungdomscaféet Chebab i Blå Huset, ungdomsbostäder, talangjakt m.m. Kvaliteten i arbetet höjs successivt på grund av att fler ungdomar blir sedda och bekräftade samt deltar aktivt och tar ansvar för olika aktiviteter på sin fritid i stadsdelen.

Det fortsatta arbetet inom målområdet bör fortsätta utifrån de intentioner och målsättningar som fastslagits enligt gällande inriktningsmål för staden. All verksamhet som på något sätt bygger på en dialog och kommunikation mellan människor är att betrakta som språkutvecklande, vilket innebär att samtliga åtgärder inom målområdet på något sätt är språk- och kunskapsutvecklande.

Ekonomisk sammanställning 1999 - 2003

Tabellen redovisar kostnader målområdesvis. 1999 – t.o.m. april 2003 har cirka 123,5 mkr förbrukats av storstadssatsningens medel (inkl. utvecklingsfonden). Det innebär att fr.o.m. maj 2003 återstår cirka 12,7 mkr att förbruka. På åtgärdsnivå framgår förslaget i bilaga 1, där det också framgår hur länge pengarna räcker för varje åtgärd. Detta innebär att alla medel är fördelade, totalt 136,25 mkr. För att få del av dessa medel som används 2003, 26,7 mkr, krävs att staden skriver ett avtal med regeringen för 2003. Detta utlåtan- de med förslag till fördelning av fortsatta åtgärder 2003 föreslås ligga till grund för nytt avtal med regeringen för Tenstas del, som staden centralt avser att teckna med regeringen under 2003.

Storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta		
Åtgärd	Bokförd kostnad 1999- t.o.m. april 2003	Återstår att an- vända från maj 2003
1 Höja förvärvsfrekvensen/Minska Försörjningsstö- det	23 159,1	5 611,0
2 Stärka Språkutveckl/Förbättra betygsresultatet	42 909,3	2 947,1
3 Trygghet och Trivsel	18 212,4	1 975,0
4 Tillgång till Kultur och Fritid	13 351,8	1 216,3
5 Förbättra Folkhälsan	6 768,1	438,8
6 Demokratisk delaktighet	3 090,2	0,0
Stadsdelsövergripande åtgärder (f.d. utvärdering)	63,4	0,0
Genomförandekostn. Samt boendemöten etc.	6 126,2	522,8
Utvecklingsfonden	9 858,5	0,0
Totalt 136 250	123 539,0	12 711,0

Fortsatt lokalt utvecklingsarbete i Spånga-Tensta

Framtidsscenariearbetet

I december 2001 beslöt regeringen att bevilja medel för att utveckla en modell för fram- tidsscenarier kring det lokala utvecklingsarbetet i samband med storstadssatsningen. Re- geringen har gett ett stort utrymme för att lokalt forma arbetet med framtidsscenarier. Detta arbete ses av storstadskansliet som ett värdefullt bidrag till den fortsatta utform- ningen av lokala utvecklingsavtal.

En arbetsgrupp, Utvecklingsgruppen för storstadssatsningen i Tensta-Hjulsta, diskuterade mål och riktlinjer för planering av ett framtidsscenario för *hela* stadsdelen Spånga- Tensta. Tidigare program och utvecklingsplaner ingår som bas för detta arbete. Fokus ligger på hur stadsdelens utvecklingspotential och konkurrensfördelar, exempelvis när- ingslivsfrågor, kultur, natur osv. skall lyftas fram och ingå i ett större sammanhang för

hela Järvafältet. En av de viktigaste tillgångarna i detta arbete – medborgarnas engagemang för det egna närsamhället – utgör en avgörande motor i en fortsatt utveckling av ytterstaden och därmed av staden som helhet.

Stadsdelsförnyelse

Även den nya satsningen på Stadsdelsförnyelse väljer att fokusera på framtidsscenarier. Berörda stadsdelsnämnder ges ett särskilt uppdrag att på det lokala planet eftersträva en samordning av stadens ”satsningar” till ett sammanhållet lokalt utvecklingsarbete. Mål och medel för detta arbete ska redovisas i lokala framtidsscenarier eller framtidsvisioner framtagna i samverkan mellan boende och olika lokala aktörer.

I det lokala arbetet med Stadsdelsförnyelsen kan viktiga erfarenheter och inspiration hämtas från arbetet med Agenda 21, där det lokala perspektivet är grundläggande för arbets- och beslutsprocesser. Agenda 21 syftar till att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling ur både socialt, demokratiskt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv.

Arbetet med de lokala framtidsscenarier visade sig inte vara tillräckligt med hänsyn till att perspektivet bör ligga på hela Järvaregionen. Därför bildades en gemensam arbetsgrupp med stadsdelsförvaltningarna i Kista och Rinkeby. Den regionala arbetsgruppen har anordnat tre gemensamma seminarier och det har bildats arbetsgrupper där boende och verksamma inom Järvaregionen medverkar för att fram till våren 2004 ta fram framtidsscenarier.

Boutställningen

Utvecklingen av Tensta som bostadsområde måste länkas till övriga utvecklingsplaner. Vad är Tenstas roll och identitet i en utveckling av ytterstaden, västerort och hela staden? Hur kan det befintliga bostadsbeståndet successivt anpassas efter aktuella och framtida önskemål och behov – hos dem som idag bor och växer upp på Järvafältet och för nya grupper? Detta är viktiga framtidsfrågor för att Tensta inte ska hamna vid sidan av den pågående utvecklingen. En boutställning – och inte minst aktiviteterna fram till en boutställning – kan ge viktiga bidrag till denna framtidsdiskussion och detta arbete ska på olika sätt sammanföras med framtidsscenariearbetet.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna utvecklar arbetsformer med tydliga ramar för det fortsatta utvecklingsarbetet. Förvaltningens olika verksamheter kommer att involveras i arbetet. En viktig framgångsfaktor är att den gemensamma visionen för stadsdelens och hela Järvaregionens långsiktiga utveckling verkligen utformas i nära samverkan med medborgarna.

Kompetensfonden

Staden har fyra mål med kompetensfonden.

1. att rekrytera närmare 20 000 personer de kommande 10 åren och vidareutbilda personal
2. att utveckla stadens enhetschefer i handledning, personligt ledarskap, arbetsrätt och arbetsmiljöutbildning
3. att öka sysselsättningsgraden i socialt utsatta områden
4. allmänt främja näringslivets behov av utbildad arbetskraft

Integrationsförvaltningen har fått i uppdrag av arbetsmarknads- och integrationsroteln att samla in underlag från storstadsstadsdelarna över åtgärder som borde eller skulle kunna fortsätta inom ramen för stadens kompetensfond. Underlag har därför lämnats till integrationsförvaltningen i början av maj över vilka åtgärder som kan fortsätta inom ramen för kompetensfonden, se bilaga 2. Här framgår också en mer detaljerad beskrivning av stadsdelens åtgärder inom storstadsarbetet. Diskussionerna om vilka åtgärder som kan fortsätta inom ramen för kompetensfonden har påbörjats mellan arbetsmarknads- och integrationsroteln och personalutskottet. Personalutskottet är beslutande. Besked kan förväntas efter sommaren 2003.

Redovisning av behov av resurser inom ramen för regeringens nya 40 mkr

I samband med vårpropositionen föreslog regeringen att 40 mkr skulle tillföras storstadspolitikerna i riket. För Stockholms del kan uppskattningsvis cirka 25% av dessa nya 40 mkr bli aktuella. Eftersom det finns fem storstadsstadsdelar i staden torde Tensta i så fall få drygt 20% av dessa pengar, eftersom Tensta är den största stadsdelen av dessa fem. Tanken är inte att dessa pengar ska användas för att "skarva på" åtgärderna någon månad ytterligare, utan ge ett fortsatt stöd i utvecklingsarbetet med framtidsscenarioer, kunskapsutveckling och kostnader för fortsatt samordning/organisation. Ett långsiktigt tänkande för att kunna fasa över storstadsarbetet i ett fortsatt utvecklingsarbete men utan storstadspengar. Om någon åtgärd kan tänkas övergå i annan finansiering kan dessa pengar användas under en kortare övergångsperiod för att möjliggöra en infasning i annan finansiering.

Mot bakgrund av detta föreslår därför förvaltningen att följande åtgärder redovisas som behov av resurser inom ramen för regeringens nya 40 mkr. Integrationsförvaltningen kommer att hantera denna fråga samlat för Stockholms stad i förhandlingar med storstadskansliet.

Behov av resurser inom ramen för regeringens nya 40 Mkr i Tensta				
Åtgärd	2003	2004	Totalt	Kommentar
Lunda Nova näringslivscenter	400	600	1 000	Övergångskostnad före implementering i ordinarie budget o/e i stiftelseform
Samverkan skola-näringsliv	600	600	1 200	Tjänst inför införande i ordinarie budget 2004/05
Samordningsansvar pedagogiskt utvecklingsarbete förskola-skola, kompetensutveckling, utvärderingsinsatser	400	800	1 200	Språkutveckling/pedagogiskt utvecklingsarbete, ordinarie budget 2004/05
Framtidsscenarioarbete, fortsättning och utveckling	100	200	300	Verksamheter såsom seminarier, föreläsningar, framtidsverkstäder.
Samordning, utveckling, organisation	400	800	1 200	Projektledare för fortsättning/utv av förnyelsefrågor, framtidsscenarioarbete o samordning
Totalsumma	1 900	3 000	4 900	

Bilaga 1, ”Översiktlig förteckning av åtgärder 2003 med förslag till användning av återstående medel ” till tjänsteutlåtande 2003-05-26 ”Förslag till revidering av regeringens storstadssatsning i Tensta/Hjulsta maj – december 2003”.

Storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta				
Åtgärd	Bokförd kostnad 1999-t.o.m. april 2003	Återstår att använda från maj 2003	Pengarna räcker t.o.m.	Kommentar
1 Höja förvärvsfrekvensen/Minska Försörjningsstödet				
1:1 Lunda Nova näringslivscenter	12 248,7	2 927,3	dec-03	
1:2 Samordnande insatser, proj.ledn, utbildn m.m.	1 760,1	55,0	dec-03	Avser utbildn för personal o seminarier
1:3 Yrkesinriktade utbildningar bl.a. taxiförarutbildn med kompl språkutbildn och praktik	1 088,9	558,1	dec-03	Ny inriktning, kompl språkutbildn med praktik
1:4, 1:6 Specialutbild. vårdbiträden och vårdutbildn.	1 341,6	613,0	dec-03	
1:5, 1:9 IT-utbildn för arbetslösa och aktiveringsåtgärder	892,2	0,0	-	Avslutat
1:8 Skolan f sysselsättn - Kunskapsutv. i Rinkeby	1 597,0	800,0	dec-03	F.d. Kunskapsutveckling för somalier
1:10 Idrottsledarutbildning	100,0	0,0	-	Avslutat
1:11 Specialanpassade kurser, svenska, s	343,4	0,0	-	Avslutat
1:12 Kompletterande integr arbetsträning SFI-elever	2 342,0	414,8	dec-03	
1:13 Studiestöd för vuxna efter skoltid/bibliotek	1 445,2	242,8	jul-03	
Summa område 1:	23 159,1	5 611,0		

Storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta				
Åtgärd	Bokförd kostnad 1999-t.o.m. april 2003	Återstår att använda från maj 2003	Pengarna räcker t.o.m.	Kommentar
2 Stärka Språkutvecklingen/Förbättra betygsresultat				
2:1 Magnetsolor - förlängd skoldag m.m.	16 389,6	297,1	aug-03	
2:1a Mandelaprojektet Bussenhuskolan	1 288,8	-126,1	-	Avslutat
2:2 Planering av kunskapscenter	1 299,7	0,0	-	Avslutat
2:3 Föräldrasamverkan, cirklar, "Barnen i våra hjärtan"	1 948,5	191,6	jun-03	
2:4 Förebyggande arbete för barn i riskzonen	2 379,9	25,9	jun-03	
2:5 Utveckling av språkstimulerande miljöer	4 580,5	-4,0	jun-03	
2:6 Utbyggd språkförskola o forskare från Språkf.inst.	3 253,0	5,2	-	Avslutat
2:7 Språkutveckling förskola/bibliotek	1 303,8	-5,1	-	Avslutat
2:8 Språkutveckling grundskola/bibliotek, Läslust	3 555,6	106,5	jun-03	
2:9 Kurs för pedagoger i utveckling av tvåspråkigh	710,1	0,0	-	Avslutat
2:10 Utbildning i svenska för personal	76,1	0,0	-	Avslutat
2:11 Kompetensutv, forskarhandledn o proj.l	4 399,2	323,9	aug-03	
2:12 Lärhjälper o idrottsakt i Kämpinge/Gullingskolan	971,1	0,0	-	Avslutat
2:13 Samverkan skola-näringsliv a) Käm-	5,5	200,0	sep-03	

Storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta				
Åtgärd	Bokförd kostnad 1999- t.o.m. april 2003	Återstår att använda från maj 2003	Peng-arna räcker t.o.m.	Kommentar
pingesk				
2:13 b) Sundbyskolan	180,0	100,0	sep-03	
2:14 Särskilda språkinsatser i skolorna	567,9	1 832,1	dec-03	
Summa område 2:	42 909,3	2 947,1		
3 Trygghet och Trivsel				
3:1 Extra städinsatser	2 171,3	0,0	-	Avslutat
3:2 Medborgarkontor	11 193,5	1 900,0	dec-03	Inkl flyttningsskostnader
3:3 Centrumledning för Tensta Centrum	300,0	0,0	-	Avslutat
3:4 Konsumentkontakt, markn.undersökning	200,0	0,0	-	Avslutat
3:6 a,b) BRÅ, Brottsföreb. råd & Medborgarvårdar	3 184,8	75,0	jun-03	Medel från Presence 440 tkr tillkommer
3:6 c) Ungdomsarbete	1 162,8	0,0	dec-02	Avslutat sss dec 2002, nu ordinarie budget.
Summa område 3:	18 212,4	1 975,0		
4 Tillgång till Kultur och Fritid				
Kulturåtgärder				
4:1 Lokala kulturaktiviteter	689,1	100,9	sep-03	Avser Tensta marknad 2003
4:2 Kulturcaféet, utveckling av	1 198,0	0,0	aug-03	Utvecklat med IT-café.
4:3 Bild- och integrationsprojektet på skolorna	521,2	6,8	-	Delvis avslutat, delvis inom 4:5
4:4 Konstpedagogiskt arbete	921,0	0,0	-	Avslutat
4:5 Kulturaktiviteter för barn/unga	548,2	80,0	dec-03	Vidareutvecklat, inkl del av bildprojektet.
4:6 Dansprojekt	1 005,7	0,0	-	Avslutat
4:7 Konsthallen, utveckling av	504,0	0,0	-	Avslutat
4:8 Filmprojekt Tensta	328,1	0,0	-	Avslutat
Ungdomars trygghet och fritid				
4:9 Drogförebyggande arbete	837,0	0,0	-	Fortsätter genom 3:6, Ungdomsarbete
4:10 Lägrverksamhet	223,6	59,4	aug-03	
4:11 Tjejverksamhet	155,2	12,8	sep-03	
4:13 Vägledning av barn, utvecklingsmodeller	637,8	0,0	-	Avslutat
4:14 Ridverksamhet	48,7	0,0	-	Avslutat
4:15 Ungdomens hus (Blå huset)	2 628,5	551,0	sep-03	Lugna gatan ingår inte längre.

Storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta				
Åtgärd	Bokförd kostnad 1999-t.o.m. april 2003	Återstår att använda från maj 2003	Pengarna räcker t.o.m.	Kommentar
4:16, 4:17 Streetbasket och Breddidrott	487,0	71,5	dec-03	Visst överskott till 4:21
4:18 "En plats för alla barn", Nydalsparken	332,0	0,0	-	Avslutat
4:19 Ungdomsarr integrationssyfte, Spångafolkan	515,6	40,0	dec-03	Ungdomsakt. i anknytning till yss
4:20 Ungdomsråd	821,4	214,6	dec-03	
4:21 Ungdomar i riskzonen, förebygg. Fältverks	949,7	79,3	jun-03	
Summa område 4:	13 351,8	1 216,3		
5 Förbättra Folkhälsan				
5:1 Familjecentral, utveckl, samverkan SLL	2 032,1	0,0	-	Avslutat. Ombyggnaden klar.
5:2 BVC-utvecklingsbedömningar av barn	52,0	0,0	-	Avslutat.
5:4 Antismällarprojekt	42,6	0,0	-	Avslutat.
5:5 Träffpunkt 11	153,1	0,0	-	Avslutat.
5:6 Program för fysisk akt. och levnadsvanor	843,8	240,0	dec-03	Inriktning på kvinnors hälsa
5:7 Seminarier o föreläsn. inom folkhälsan	58,0	0,0	-	Avslutat.
5:8 Kvinnocentrum, vidareutveckling	3 283,7	181,3	okt-03	Fortsatt vidareutveckling.
5:9 Föreb arbmod för traum o utsatta barn	53,2	0,0	-	Avslutat.
5:10 Hälsomässa april 2001, 3 dagar	118,5	0,0	-	Avslutat.
5:11 Förbättrad tandhälsa	33,5	17,5	dec-03	
5:12 Järva vårdcentral, ökad säkerhet	97,6	0,0	-	Avslutad 2001
Summa område 5:	6 768,1	438,8		
6 Demokratisk delaktighet				
6:1 Praktikerkonferensen, PfMI	11,5	0,0	-	Avslutat
6:2 Föreningsutbildning/skola	29,5	0,0	-	Avslutat
6:3 Ungdomsdialogen, utvecklat	52,4	0,0	-	Avslutat
6:4 Sökkonferens, ungdomsfrågor	416,5	0,0	-	Avslutat
6:5 Interkulturell kompetensutbildning	830,6	0,0	-	Avslutat
6:6 Kommunikationsplan	1 749,7	0,0	-	Avslutat
Summa område 6:	3 090,2	0,0		
Stadsdelsövergrip åtgärder (f.d. utvärdering)	63,4	0,0		
Genomförandekostn. Samt boendemöten etc.	6 126,2	522,8	dec-03	

Storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta				
Åtgärd	Bokförd kostnad 1999-t.o.m. april 2003	Återstår att använda från maj 2003	Pengarna räcker t.o.m.	Kommentar
Summa samtliga åtgärder	113 680,5	12 711,0		
Utvecklingsfonden	9 858,5	0,0		
Totalt inkl utvecklingsfonden	123 539,0	12 711,0	Totalt:	136 250,0

Bilaga 2, ” Underlag till integrationsförvaltningen för ansökningar från stadens kompetensfond ” till tjänsteutlåtande 2003-05-26 ”Förslag till revidering av regeringens storstadssatsning i Tensta/Hjulsta maj – december 2003”.

Kompetensfonden, storstadssatsningens åtgärder Tensta-Hjulsta 2003

Sammanfattande tabell. Årskostnaden avser 2003 men i de flesta fall även 2004. Då årskostnaden 2004 avviker från den angivna för 2003 anges detta i textbeskrivningarna efter tabellen. Vissa åtgärdsnamn kan vara något modifierade för att bättre beskriva hur åtgärden anknyter till arbetsmarknads- och kompetenshöjande inriktning.

Kompetensfonden, storstadssatsningen åtgärder, Tensta/Hjulsta		
Åtgärd	Årskostnad	Varav återstående storstadsmedel 2003
1 Höja förvärvsfrekvensen/Minska Försörjningsstödet		
Lunda Nova näringslivscenter	4 900	4 200
Utbildning, gemensam, för personal från försörjn.stöd o AF	100	50
Yrkesinriktade utbildningar, bl.a. Taxiförarutbildning med kompletterande språkutbildning och praktik	1 000	600
Specialutbildningar; vårdbiträden och vårdutbildning	850	850
Skolan för sysselsättn – Kunskapsutveckling i Rinkeby	900	800
Kompletterande integr arbetsträning SFI-elever	780	780
Studiestöd för vuxna efter skoltid/bibliotek	650	430
Medborgarkontor	1 300	1 000
Skapa underentreprenörer för städning i Tensta	280	30
Kulturcaféet, sysselsättning	260	130
Program för fysisk aktivitet och levnadsvanor	300	200
Kvinnocentrum, sysselsättning	700	450
Summa område 1:	12 020	9 520
2 Stärka Språkutvecklingen/Förbättra betygsresultat		
Magnetskolor - förlängd skoldag m.m.	7 000	3 250
Föräldrasamverkan, cirklar, "Barnen i våra hjärtan"	800	400
Förebyggande arbete för barn i riskzonen	500	100
Utveckling av språkstimulerande miljöer	700	350
Språkutveckling grundskola/bibliotek, Läslust	1 100	400
Kompetensutveckling, forskarhandledn o proj.l	1 400	700
Bild- och integrationsprojektet på skolorna	200	50
Kulturaktiviteter för barn o unga, kultur f lärande	950	150
Ungdomens hus (Blå huset)	1 500	735
Ungdomsråd	500	200
Ungdomar i riskzonen, förebygg. fältverksamhet	450	205
Summa område 2:	15 100	6 540

Summa samtliga åtgärder	27 120	16 060

Målområde 1, sysselsättning

1:1 Lunda nova näringslivscenter

1:2 Utbildning, gemensam, för personal från försörjningsstöd och arbetsförmedling

1:3 Yrkesinriktade utbildningar, bl.a. taxiförarutb, kompletterande språkutb m praktik

1:4 Specialutbildningar; vårdbiträden och vårdutbildning

1:8 Skolan för sysselsättning - Kunskapsutveckling i Rinkeby

1:12 Kompletterande integrerad arbetsträning SFI-elever

(1:13 Studiestöd för vuxna efter skoltid/bibliotek, se målområde 2, efter Ungdomar i riskzonen, förebyggande fältverksamhet)

3:2 Medborgarkontor

Skapa underentreprenörer för städning i Tensta (utveckling av Rent och snyggt i Södra Järva) **Utvecklingsfonden**

4:2 Kulturcaféet, sysselsättning

5:6 Program för fysisk aktivitet och levnadsvanor

5:8 Kvinnocentrum, sysselsättning/utbildning

Lunda nova näringslivscenter

Syfte/innehåll

Lunda Nova har startats för att utveckla det lokala näringslivet och öka antalet arbetstillfällen för invånarna i stadsdelen och samtidigt därigenom underlätta integrationsprocessen. En övergripande filosofi är att utnyttja de unika förutsättningar och kompetenser som stadsdelens befolkning och näringsliv besitter. Lunda Nova har därvid vänt på sättet att se på de processer som leder till segregation respektive integration. Det gäller att se möjligheterna i stället för att fokusera på problemen. Lunda Nova verkar på så sätt för ökad integration även om det inte är direkt uttalat i verksamhetsmålen. Enligt vår uppfattning sker integration automatiskt när man får ett riktigt arbete. Ansvar för en lyckad integration åvilar således hela samhället, inklusive näringslivet. Verksamheten är därför byggd på ett nära samarbete mellan näringslivet, arbetsförmedlingen och stadsdelsförvaltningen. Detta nära samarbete har varit avgörande för Lunda Novas mycket goda resultat. Närheten till näringslivet är därvid utan tvekan den absolut viktigaste framgångsfaktorn.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Olika arbetsgrupper och projekt, företagarföreningar och enskilda företag, cirka 100 besökande arbetslösa per dag, utbildning/kompetensutveckling för arbetslösa i samarbete med företag, rekryteringsträffar, informationsträffar vid Lunda Nova och vid Medborgarkontoret i Tensta.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Den procentuella andelen öppet arbetslösa i Spånga-Tensta har sjunkit kraftigt sedan Lunda Nova startade. Från att ha varit nästan 7 % i maj 1999 var arbetslösheten nu i september 2002 nere i 2,6 %, vilket är lägre än såväl Stockholms stad i övrigt som riket i sin helhet. För Hjulsta/Tensta är motsvarande procentandelar 13,5 respektive 5,2 %.

Lunda Novas verksamhet har efter hand i allt större utsträckning fokuserats på kompetensutveckling genom utbildning. Utveckling av samarbetet mellan skola och näringsliv fortskrider och antalet mentorer/fadderföretag ökar kontinuerligt. För närvarande medverkar cirka 80 företag i olika projekt som Lunda Nova bedriver tillsammans med företag, skolor och näringslivsorganisationen SvensktNäringsliv. Även skolor och företag i Järfälla samt Växjö Universitet, Handelshögskolan m.fl deltar i arbetet.

Intresset för att starta nya företag ökar. Särskilt stort är intresset från unga personer. Därför har Lunda Nova startat ett arbete med att ta fram ett särskilt entreprenörsprogram för unga, där de ungas individuella företagsamhet ska ges möjlighet att utvecklas. Detta synsätt ska gå som en "röd tråd" genom hela skolgången, från förskolan till och med sista året i gymnasiet. Vårt mål är att på sikt få fram "Sveriges bästa entreprenörer", endera som egna företagare eller som allmänt företagsamma löntagare.

Många långtidsarbetslösa har fått jobb genom de yrkesinriktade utbildningar som genomförs tillsammans med näringslivet. Dessa utbildningsinsatser är mycket effektiva och visar på stora möjligheter att sänka behovet av försörjningsstöd. I genomsnitt minskar behovet av försörjningsstöd med cirka 75 000:- kr per deltagare och år, efter genomgång-

en utbildning. Till detta kommer givetvis ökade skatteintäkter med cirka 50 000:- kr per deltagare och år. Bland de deltagare som genomgått utbildningen finns personer som efter mer än 10 års arbetslöshet fått arbete. Kostnaderna för utbildningarna varierar mellan 15 000:- kr till 40 000:- kr per deltagare.

2 socialsekreterare är idag placerade i Lunda nova.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

4 900 tkr varav storstadssatsningen 4 200 tkr

Utveckling/fortsättning efter 2003

Lunda Novas resultat pekar på att verksamheten bör permanentas och på sikt ingå som en naturlig del i SDF:s ordinarie verksamhet. Lunda Nova bör fungera som "motor" i kompetensutvecklingen av stadsdelens befolkning och näringsliv.

Framtida insatser inom ramen för Storstadssatsningen bör kombineras med att de kommunala och statliga regelverken ändras så att gjorda/möjliga insatser kan få full effekt. I framtiden måste fokus sättas på insatser för att höja förvärvsfrekvensen, som ju är jämförelsevis låg i invandrartäta områden. Insatserna för att få ut folk i arbete måste sättas in i ett mycket tidigare skede än vad som sker i dag.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedlingen (har idag 20 anställda som arbetar i Lunda nova), Försäkringskassan, stadsdelens grundskolor och gymnasieskolor, Näringsliv, stadsdelens företagarföreningar, Järfälla kommun i utbildningsfrågor, Kista stadsdelsförvaltning, cirka 80 företag i frågor runt skola-näringslivssamverkan, lokala företag i behovsanpassade yrkesutbildningar, m.fl.

Utbildning, gemensam, för personal från försörjningsstöd och arbetsförmedling

Syfte/innehåll

Förbättra språknivån och att höja förvärvsfrekvensen bland arbetslösa genom höjd kompetens och bättre samverkan mellan personalen från försörjningsstöd och arbetsförmedling.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Målgruppen är de arbetslösa med försörjningsstöd i första hand. Sedan april 2000 har arbetsförmedlingen och stadsdelen haft gemensamma utbildningsdagar. Tonvikten har lagts vid att nå en samsyn på de arbetslösa klienterna. De metoder som utvecklats har minimerat onödiga väntetider för de arbetslösa. Varje utbildningsdag har omfattat ett par olika föredrag och grupparbete med redovisning.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Ett samarbete mellan myndigheterna har utvecklats mycket framgångsrikt och att handläggarna ständigt förändrar och förbättrar metoder som kommer de arbetslösa till del. Såväl arbetslöshet och försörjningsstöd har minskat kraftigt i stadsdelen.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

100 tkr varav storstadssatsningen 50 tkr

Utveckling/fortsättning efter 2003

Det är angeläget att dessa utbildningsinsatser får fortsätta som tidigare. Samarbetet har bidragit till att vi kan hjälpa allt fler med arbetshinder att finna sysselsättning. Vid kommande utbildningar för utvecklad samverkan skall även representanter från försäkringskassan inbjudas.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Yrkesinriktade utbildningar, bl.a. taxiförarutbildning och kompletterande språkutbildning med praktik

Syfte/innehåll

Att höja utbildningsnivån och minska försörjningsstöd hos arbetslösa med otillräckliga språkkunskaper i svenska.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Arbetslösa kortutbildade med otillräckliga svenskkunskaper som inte kan gå in i reguljär utbildning.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Stadsdelen har, med framgång, genomfört tre taxiförarutbildningar. Av 36 deltagare har alla, utan en som fick sjukbidrag, börjat arbeta. Flertalet har klarat sitt taxiförarlegitimation. Samtliga deltagare, utom ett par med mycket goda svenskkunskaper i första kursen, har förbättrat sina svenskkunskaper markant.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

1 000 tkr varav storstadssatsningen 600 tkr

Utveckling/fortsättning efter 2003

För att vidga målgruppens behov planeras en mer individinriktad utbildning. Utbildningen skall inriktas även på andra bristyrken än taxiförare. Arbetsmodellen skulle vara densamma men med ett mer omfattande utbud av yrken. Språkundervisningen bygger på prosodi, vilket är oerhört viktigt för vuxenelever. Detta borde kunna implementeras i ordinarie verksamheter inom utbildningsväsendet, arbetsförmedlingen etc.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedlingen och olika företag. Ev skolan.

Specialutbildningar; vårdbiträden och vårdutbildning

Syfte/innehåll

Att höja utbildningsnivån och minska försörjningsstöd genom specialutbildningar för arbetslösa.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Arbetslösa kortutbildade med otillräckliga svenskkunskaper som inte kan gå in i reguljär utbildning.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Samtliga deltagare har förbättrat sina språkkunskaper och 80 % har erhållit någon form av arbete. De flesta deltagarna från fyra kurser har erhållit fasta anställningar eller timvikariat. Kursernas längd har varit fem månader och omfattat praktik, svenska, vårdkunskap samt samhällskunskap. Utbildningen leder oftast fram till arbete och egen försörjning. Målet har uppnåtts för den grupp som ansågs stå mycket långt från arbetsmarknaden. Exempelvis har en kvinna som fått försörjningsstöd under 14 år blivit självförsörjande.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

850 tkr varav storstadssatsningen 850 tkr

Utveckling/fortsättning efter 2003

Det borde vara en självklarhet att lägga in denna utbildning i det ordinarie utbildningsväsendet. För att klara en vårdbiträdesutbildning har svensknivån varit omkring 70-80 poäng. Den förberedande utbildningen som anordnats har haft elever med 20-25 poäng. Ibland ännu lägre. Förhoppningen är att eleverna så småningom klarar en ordinarie utbildning men det borde vara fler steg i yrkesutbildningarna.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedling och utbildningsförvaltningen.

Skolan för sysselsättning - Kunskapsutveckling i Rinkeby

Syfte/innehåll

Höja språknivån och höja förvärvsfrekvensen för arbetslösa somalier.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Arbetslösa somalier i behov av svenskstudier, samhällsinformation och praktik.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Efter avslutad utbildning och praktik får många ett arbete.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

900 tkr varav storstadssatsningen 800 tkr

Utveckling/fortsättning efter 2003

Mycket värdefull och långsiktig insats då den har varit banbrytande för många Somaliska kvinnor. Genom en trygg men krävande utbildning har de funnit sin plats inom svensk arbetsmarknad. Projektledaren har arbetat mycket målmedvetet med attityder hos arbetsgivare och har i dag ett väl uppbyggt nät av arbetsgivare som är mycket positiva till att anställa de studerande. Borde ha goda möjligheter att fortsätta. Studerande finns och resultatet är mer än gott.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedling och olika arbetsgivare.

Kompletterande integrerad arbetsträning SFI-studerande**Syfte/innehåll**

Förbättra språknivån och höja förvärvsfrekvensen hos arbetslösa.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

SFI-elever med låg utbildning som inte har tidigare arbetslivserfarenhet.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Då de flesta studerande har otillräcklig svensknivå och kort grundutbildning från hemlandet har de inte fått arbete ännu men allt fler elever är positiva till utökat skoldag och mer engagerade i skolarbetet än tidigare. Totalt har ett 30-tal studerande per termin utökad studietid med praktik.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

780 tkr varav storstadssatsningen 780 tkr.

Utveckling/fortsättning efter 2003

Torde kunna implementeras i kommande svenskundervisning. Kombinationen praktik, arbetsträning och undervisning borde vara en självklarhet. Finansiering i framtiden borde ske genom utbildningsväsendet. Insatsen har varit bra för de enskilda studerande. Går inte ännu att mäta i minskat bidragsberoende eller ökad förvärvsfrekvens men kan ses som en satsning för framtiden.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedlingen och olika arbetsgivare.

Studiestöd för vuxna efter skoltid/bibliotek, se sidan 21

Medborgarkontor

Syfte/innehåll

I augusti 2003 nyetablerar sig Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tillsammans med Medborgarkontoret i nya lokaler i Tensta Centrum. Därmed övergår ett storstadsprojekt till ordinarie verksamhet. Försäkringskassan kommer att ha flera handläggare på Medborgarkontoret och Arbetsförmedlingen utökar från att ha en informatör på halvtid till en kundmottagning där de arbetssökande kan skriva in sig och få handläggning.

Medborgarkontoren i Spånga-Tensta är ett offentligt servicekontor där medborgarna erbjuds information och tillhandahålls vissa tjänster i kommunala, landstingskommunala och statliga frågor. Målet för kontorets verksamhet är en utveckling av medborgarnas språkkunskaper, uppdaterad vuxenkompetens och beredskap att möta och lösa livets praktiska angelägenheter. Medborgarkontoret fyller en viktig funktion genom spridandet av korrekt information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter. Arbetssättet är att utifrån medborgarnas egna frågor pedagogiskt redogöra för olika handlingsalternativ. Det hjälper till att öka känslan av kontroll över ens eget liv och höjer graden av demokratisk delaktighet.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Alla boende och verksamma i Spånga-Tensta har på Medborgarkontorets öppna mottagning tillgång till de tjänster som tillhandahålls av de samhällsvägledare som utgör kontorets ordinarie personal, av en konsumentvägledare samt av handläggare från Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Målgruppen är även de besökare som i annat fall skulle besökt endast Försäkringskassan och /eller Arbetsförmedlingen. Genom samlokaliseringen kan vi ge ett bredare serviceutbud och en mer heltäckande bild av samhällsstrukturen. En ytterligare målgrupp är de offentliga organisationer som Medborgarkontoret genom den lokala verksamheten avlastar och som via kontoret når sina respektive kunder/klienter. Detta har också en positiv inverkan på Medborgarkontoret då verksamheten breddas av att allt fler delar av samhället representeras i lokalen.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Efterfrågan på de tjänster som Medborgarkontoret erbjuder ökar ständigt, 87 000 besök 2002. Under hösten 2002 genomfördes en enkätundersökning bland våra besökare. Ca 90 % var nöjda med Medborgarkontorets service och över 90% svarade att de var nöjda med det bemötande som de fick.

Samverkan mellan Stadsdelsförvaltningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen fungerar enkelt och underlättar ärendens gång för både besökarna och de handläggande tjänstemännen. Verksamheten gör att samhällets resurser sparas på sikt. I och med att kontoret är lätt att nå "blir det av" att i tid följa myndigheters och näringsidkares anvisningar och önskemål. Medborgarkontoret spelar en viktig roll i upprättandet eller återupprättandet av en vuxen- och/eller föräldrakompetens som är nödvändig för att kunna ta makten över sin situation och kunna finna sin plats i arbetslivet. Genom att få vägledning i att undanröja hinder i vardagssituationer frigörs kapacitet till ett mer långsiktigt handlande.

De inblandade myndigheternas personal deltar i gemensamma vidareutbildningar samt föredrar för varandra nyheter i respektive arbetsområden, arbetsmetoder och förvaltningskulturer.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

1 300 tkr varav storstadssatsningen 1 000 tkr (Den del som stadsdelsförvaltningen finansierar med sin ordinarie budget avses inte i denna kostnad.)

Utveckling/fortsättning efter 2003

För att samverkan mellan myndigheterna ska kunna fungera är det nödvändigt med en kompetent, tillräcklig och stabil bemanning. När Medborgarkontoret flyttar till nya och större lokaler och verksamheten utökas saknas det i budgeten finansiering för samtliga i den befintliga arbetsgruppen. Från starten 1997 har verksamheten på alla sätt fördubblats; arbetsuppgifterna, ärendena, besöksantalet och samarbetena. Trots detta budgeteras samma antal samhällsväglare som 1997 (fyra tjänster). Vi ser ingen möjlighet att avvara två heltidsanställda och samtidigt utveckla verksamheten och ge ett bra kundbemötande i den nya lokalen som det satsats mycket på.

Med hjälp av de storstadsmedel vi fått kunde den ordinarie personalstyrkan utökas. Dels med en samhällsväglare och dels med en språkresurs. För Medborgarkontoret idag är det helt nödvändigt att bibehålla den bemanning vi haft de senaste tre åren d.v.s. sex samhällsväglare, en enhetschef och en konsumentväglare. I och med flytten till Tensta centrum antas besöksantalet öka och därmed trycket på personalen. Att avvara en samhällsväglare skulle innebära en tung belastning för de som blir kvar. För att klara av att både ha öppet för besökarna, att hålla kvalitetsgarantierna samt en rimlig arbetsmiljö krävs det att bemanningen dimensioneras efter arbetsuppgiften.

Sedan hösten 2000 är en högskoleutbildad Tenstabo anställd på Medborgarkontoret. I början som språkresurs, numera även som samhällsväglare, hennes anställning är endast finansierad t.o.m. juni. Hon skulle bli en av många arbetssökande personer som tillhör Tenstas lokalbefolkning. Medborgarkontorets verksamhet skulle göra en stor förlust. Med medel från Kompetensfonden skulle denna anställning kunna förlängas. Genom att finansiera tjänsten skulle Stadsdelsförvaltningen på ett konkret sätt kunna arbeta för en lösning som leder till anställning för en annars arbetslös person. Förvaltningens uttalade policy är att genom olika insatser öka förvärvsfrekvensen i Spånga-Tensta. Dessutom har man som mål att öka mångfalden bland personalen.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Även CSN, Kronofogdemyndigheten, polisen m.fl. är tänkbara framtida samarbetspartners.

Skapa underentreprenörer för städning i Tensta (tidigare namn Rent och snyggt i Södra Järva)

Syfte/innehåll

Underentreprenör till Stockholm entreprenad anställer långtidsarbetslösa som bor i stadsdelen att städa i Tensta-Hjulsta.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Långtidsarbetslösa i stadsdelen med otillräckliga språkkunskaper i svenska.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

4 arbetslösa har genom åtgärden blivit anställda av underentreprenören åt Stockholm entreprenad.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

280 tkr varav storstadssatsningen 30 tkr (även ytterstadssatsningen bidrar med 110 tkr, Stockholm entreprenad står för 140 tkr). Åtgärden är alltså finansierad 2003.

Utveckling/fortsättning efter 2003

Önskvärt att denna verksamhet kan fortsätta och utökas till andra områden, ev. till andra bolag. Årskostnaden 2004 bedöms till det dubbla, 560 tkr, då ytterligare anställningar eftersträvas.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Stockholm entreprenad, arbetsförmedlingen, andra bolag i stadsdelen kan komma ifråga

Kulturkaféet, sysselsättning**Syfte/innehåll**

Kulturkafé Tensta Träff startades i augusti 1998 av Arbetslösas förening i Tensta för att skapa en mötesplats för alla, oavsett etnicitet eller status. Syftet är att underlätta för arbetslösa att få jobb, dels genom direkt praktik/restaurangarbete på kaféet, dels genom att arbetslösa har en mötesplats att träffas på och stödja varandra att hitta arbete.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Målgruppen är främst boende i stadsdelen och olika etniska och kulturella föreningar.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Ett flertal personer har fått arbete genom sin praktik i de olika aktiviteter som bedrivs på kaféet. Fyra personer som har svårigheter på den ordinarie arbetsmarknaden arbetar idag på kaféet. Kaféet är nu en etablerad mötesplats för kultur och sociala kontakter i området. Under flera år har kaféet serverat lunch dagligen och haft mellan 50 och 70 olika program. Många föreningar har lagt sina möten här. Stadsdelsförvaltningens öppna samverkansgruppsmöten för storstads- och ytterstadssatsningen brukar äga rum på kulturkaféet.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

260 tkr varav storstadssatsningen 130 tkr.

Utveckling/fortsättning efter 2003

Osäkert om föreningens verksamhet kan fortsätta, finns idag ingen fortsatt finansiering. Ett kafé är en naturligt mötesplats som behövs speciellt mycket i förorten. Så länge människor kommer hit blir de också delaktiga i varandras liv.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Stadsdelsförvaltningen och arbetsförmedlingen.

Program för fysisk aktivitet och levnadsvanor**Syfte/innehåll**

Åtgärden syftar till att öka kvinnors hälsa och förbättra arbetsförutsättningar. Kvinnohälsa; minska kvinnokönsstämpning, förbättrade skolresultat för utsatta unga tjejer så att de går ut grundskolan med bra betyg. Idé om en Kvinnojour väcktes av en grupp kvinnor boende i Tensta. Denna startades i april 2003.

En projektanställd på stadsdelsförvaltningen arbetar med detta.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Arbetslösa och utsatta kvinnor. Utsatta unga tjejer boende i Tensta-Hjulsta, uppskattningsvis 200 tjejer i åldrarna 12-20 år. För Kvinnojouren är målgruppen utsatta kvinnor i åldrarna 18 och äldre, öppet för alla boende kvinnor i stadsdelen.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Fler tjejer var med på träffarna på ungdomsgården, cirka 70 tjejer deltog. Bättre skolresultat hos tjejerna har uppnåtts, av 15 tjejer som brukar ha träffar med läkare och familjecentralen har 9 klarat skolan bättre. Många kvinnor har sagt att de mår bättre av kostråden och råden om motion.

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

300 tkr varav storstadssatsningen 200 tkr. Denna kostnad avser endast en projektanställd som arbetar på stadsdelsförvaltningen och är behjälplig i dessa frågor. Kvinnojouren bedrivs av en egen förening med hjälp av projektledaren.

Utveckling/fortsättning efter 2003

Fler tjejer går vidare till gymnasium, kvinnors hälsa förbättras, Kvinnojouren kan hjälpa fler kvinnor med problem. Viktigt med en fortsatt finansiering av projektledaren. Det finns stora behov och det kan annars bli stora problem i samhället om dessa insatser inte genomförs.

Det behövs mer pengar till Kvinnojouren. Föreningen söker olika bidrag.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Stadsdelsförvaltningen för projektledaren, dock osäkert om förvaltningen har råd med detta 2004 med tanke på hårda besparingskrav.

För Kvinnojourens del, som drivs av en egen förening, kan fortsatta samverkanspartners tänkas vara familjecentralen (SLL) och olika bidragsgivare, exempelvis Socialstyrelsen där 500 tkr har erhållits i bidrag.

Kvinnocentrum, sysselsättning/utbildning

Syfte/innehåll

Att vara en öppen mötesplats för kvinnor och barn från hela världen. Att bryta kvinnornas isolering och segregering. Att stärka självförtroendet och identiteten. Att förbättra svenska språket hos kvinnorna. Att förbättra kunskapen om det svenska samhället, dess lagar och regler. Att skapa nya möjligheter till vidare studier, arbete, starta eget. Att öka kvinnornas engagemang och delaktighet i det svenska samhället. Att främja kvinnors hälsa genom kurser och praktisk erfarenhet inom mat och motion. Att ge stöd till utsatta kvinnor för att underlätta ett inträde i arbetsmarknaden.

Målgrupp, hur många berörs/omfattas

Kvinnor och barn. Alla kvinnor är välkomna oavsett religion eller kulturell tillhörighet. Föreningens stadgar säger "att föra samman kvinnor från olika kulturer och länder, samt stödja isolerade, misshandlade och okunniga kvinnor i hur samhället fungerar och vart man vänder sig i samhället när man behöver hjälp och stöd". KITH har cirka 300 medlemmar. Verksamheten är dock större än för bara medlemmarna, även kvinnor som inte är medlemmar får stöd av föreningen.

Resultat, kvantitativa/kvalitativa

Undervisning i svenska, turkiska, engelska och data har gett höjda utbildningsnivåer hos cirka 100 deltagare. 5 kvinnor har genom föreningen fått arbete. Andra aktiviteter har varit stöd till utsatta kvinnor, kurser hos integrationsförvaltningen i föreningskunskap, cateringverksamhet, systuga, olika föreläsningar, deltagande i seminarier, simundervisning, stavgång, kost- och hälsolära och annan friskvård och samarbete med andra cirka 20 andra föreningar, bl.a. Kulturkaféet i Tensta. Stadsdelsförvaltningen skickar många kvinnor till föreningen för att få svenskundervisning och olika former av stöd till utsatta och misshandlade kvinnor. *Jourverksamhet*. Till kvinnocentret kommer många kvinnor från Spånga psykiatriska mottagning och från stadsdelsförvaltningen i rehabiliteringssyfte. KITH har erfarna medlemmar som kan ta emot utsatta kvinnor

Årskostnad 2003/varav storstadssatsningen

700 tkr varav storstadssatsningen 450 tkr.

Utveckling/fortsättning efter 2003

Verksamheten är bra och kan utvecklas och det finns ett stort behov av en verksamhet som denna. Föreningens stöd från storstadssatsningen kommer att upphöra. Därmed är det osäkert om föreningen kan fortsätta sin verksamhet. Verksamheten är så viktig att den

borde permanentas på något sätt. Situationen ser idag mörk ut, kanske föreningen kommer att upphöra helt hösten 2003 vilket vore beklagligt.

Samverkanspartners som kan/bör medverka i fortsatt finansiering

Integrationsförvaltningen och andra bidragsgivare. Även stadsdelsförvaltningen om det finns ekonomiskt utrymme, vilket ser mörkt ut idag med hårda besparingskrav 2004.

Målområde 2, Språkutveckling

2:1 Magnetskolor

2:3 Föräldrasamverkan ”Barnen i våra hjärtan”

2:4 Förebyggande arbete för Barn i riskzonen ”Guldsitsen”

2:5 Utveckling av språkstimulerande miljöer

2:8 Språkutveckling grundskola/bibliotek ”Läslust”

2:11 Kompetensutveckling, forskarhandledning, projektledning

2:13 Samverkan skola – näringsliv, inskrivet i Magnetskolor

4:3 Bild- och integrationsprojekt Hjulstaskolan –Sundbyskolan (ingår i 4:5)

4:5 Kulturaktiviteter för Barn/unga

4:15 Ungdomens hus – Blå huset

4:20 Ungdomsråd

4:21 Ungdomar i riskzonen, förebyggande fältverksamhet

1:13 Studiestöd för vuxna efter skoltid/bibliotek

KOMPETENSFONDEN –ÅTGÄRDER – Målområde 2 - Språkutveckling

Magnetskolor – Bussenhusskolan, Elinsborgsskolan, Enbacksskolan, Gullinge/Kämpinge skolor, Hjulsta skolor

Syfte/Innehåll: att höja pedagogernas/personalens kompetens inom olika profilområden *s.k. magneter* t.ex. ma-no-teknik, läsutveckling, språkrum/skolbibliotek, mediatek, barn i behov av särskilt stöd, konstarterna i lärandet, livskunskap, skolans värdegrund, skolanäringsliv (år 1- år 9)

Målgrupp: 1000 pedagoger/personal i Tensta grundskolor och Spånga grundskolor (vissa integrationsarbeten)

Resultat: Kvantitet: genomförd kompetensutveckling;
inom Barn i behov av särskilt stöd för 100% av personal/pedagoger på 2 skolor,
inom Läsutveckling genomförd för 100% av pedagogerna på 2 skolor,
inom Ma-no-teknik genomförd för 100% av 1 pedagoggrupp på 1 skola,
inom Skolans värdegrund genomförd för 100% av personal/pedagoger på 1 skola,
inom Livskunskap genomförd för 100% av personal/pedagoger på 3 skolor
inom Skola – näringsliv genomförd för 100% av pedagogerna på 1 skola, genomförd för pedagoggrupper/arbetslag för år 7-9 på 3 skolor

Kvalitet, ur ett långsiktigt perspektiv :satsningar på kompetenshöjande utbildningar inom skolornas magnetområden är utmärkande för det kvalitativa arbete som genomförs i våra skolor, satsningen på pedagogiska redskap och teknisk utrustning, närmiljön/samhället som en tillgång i undervisningen, att pedagogen tar tillvara elevernas kreativitet, företagsamhet och lust för lärande

Utvecklingen visar att föräldrar väljer 6-årsverksamhet i större utsträckning utifrån den skola som har en tydlig magnet och att närhetsprincipen inte längre är lika viktig

Kostnad: 7 000 tkr år 2003, varav storstadsmedel 3 250 tkr

Utveckling/Fortsättning: Öronmärkta medel för utvecklingsarbete vilket bidrar till skolornas positiva pedagogiska utveckling vilket i förlängningen bidrar till attraktiva skolor med hög kvalitet och förbättrade resultat och detta medför att brukarnas tilltro till ”Tensaskolorna” ökar och att skolorna blir kraftfulla instrument för att förändra den negativa bild som finns idag. Skolorna blir viktiga för den sociala utvecklingen i det segregerade området.

Önskvärd samverkanspart: Skolverket och Myndigheten för skolutveckling, Integrationsverket, Kulturförvaltningen/Kulturskolan, Näringslivsförvaltningen/näringslivet, Utvärderare/Skolforskare

Föräldrasamverkan "Barnen i våra hjärtan"

Syfte/innehåll: Projektets syfte är att stärka och tydliggöra föräldrarnas roll som fostrare och trygga barnens uppväxt och framtid i Sverige samt att stärka samarbetet hem och skola. Genom föräldracirklar och seminarier i dialogform vill projektet motivera föräldrar med utländsk bakgrund till en fungerande kontakt mellan föräldrar och personal i förskola/skola och samtidigt ge en ökad insyn och kunskap om barnens framtid. Vidare att genom engagemang öka föräldrarnas möjligheter till större delaktighet i det svenska samhället, att kunna påverka och förebygga segregation, våld och rasism samt att på sikt utveckla, fördjupa och effektivisera demokratin.

Målgrupp: personal i förskolor och skolor, föräldrar till elever i stadsdelens skolor.

Resultat: Kvantitativt: Genomförda föräldraträffar och seminarier i Bromstensskolan, Bussenhuskolan, Gullingskolan, Hjulsta skolor, Hyllingskolan, Kvinnocentret i Tensta, Livstycket, Tensta bibliotek i samarbete med Livstycket, gemensamma utbildningstillfällen och cirklar med ABF/Dialogprojektet i Tensta

Kvalitativt: Föräldrautbildningen ökar föräldrarnas förståelse för problem deras barn kan uppleva i Sverige. Dessutom förtydligar utbildningen innebörden av föräldrarollen i det nya landet och ger information om regler, lagar, styrdokument och koder. I detta projekt framhävs värdet av att skolan och förskolan samarbetar och ger utrymme för diskussion med föräldrarna. Det är oerhört viktigt att se föräldrarna som en resurs i den mångkulturella skolan - med deras stöd kan de tvåspråkiga barnen lyckas i skolan. Denna verksamhet är unik och bör initieras på alla ställen där den behövs. (sid. 184 ur Den Röda Tråden, utvärdering av Stockholms Stads storstadssatsning - målområde språkutveckling och skolresultat. Monica Axelsson, Ingrid Lennartsson - Hokkanen, Mariana Sellgren).

Kostnad: 800 tkr år 2003, varav storstadsmedel 400 tkr

Utveckling/Fortsättning efter 2003: Projektledaren kommer att komplettera och utveckla det påbörjade arbetet sedan 1997, genom ett förslag att inrätta en föräldrastöds-mottagning och en kommunal Barnombudsman i stadsdelen. Föräldrastöds-mottagningen ska fungera som ett forum för att möta föräldrar i mer öppen rådgivningsform. "Särskilda kommunala föräldrastöds-mottagningar över hela landet bör, enligt Barnombudsmannen, inrättas. (Barnombudsmannens årsrapport 2003, Familjer med utländsk bakgrund, sid. 68 - 69)".

Önskvärt samverkanspart : LAN, Rädda Barnen och Folkhälsoinstitutet.

Förebyggande arbete för Barn i riskzonen "Guldsitsen"

Syfte/Innehåll: att understödja förvaltningens ambitioner att öka delaktigheten i arbetet med barn/unga som befinner sig i riskzonen, kompetensutveckling inom ökad samverkan mellan skola, hem och socialtjänst utifrån barnets/ungdomens sammanhang. Den röda tråden är att förändringar gynnas av en förtrolig och tillitsfull arbetsrelation till föräldrar

och kollegor. Denna strävan efter partnerskap är också välgörande för den sociala utvecklingen i samhället och våra demokratiska och integrerande ambitioner.

Målgrupp: arbetslag inom Barn och ungdom(förskola och skola) och Individ och familj(socialtjänsten), Spånga-Tensta

Resultat Kvantitet: Socialtjänstens båda utredningsenheter och sju arbetslag inom skolorna deltar f. n.

Kvalitet: huvudansvarig för satsningen leder kompetensutvecklingen tillsammans med en lednings- och inspirationsgrupp från förvaltningsledningen.

Kostnad: 500tkr år 2003, varav storstadsmedel 100tkr

Utveckling/Fortsättning: utökning av arbetslag som deltar i kompetensutvecklingen. Erbjudande till förskolorna om samma sak. Övriga delar av IoF kommer också att få samma erbjudande.

Önskvärd Samverkanspart: Precens, Rädda Barnen, Socialstyrelsen, Skolverket, Brottsförebyggande Rådet, Sthlms utbildningsförvaltning, Sthlms socialtjänstförvaltning, skolborgarråd och socialborgarråd, Utvärderare

Utveckling av språkstimulerande miljöer – 13 förskolor i Tensta

Syfte/innehåll: att utifrån förskolornas olika pedagogiska inriktningar höja personalens/pedagogernas kompetens inom Freinet pedagogik, Reggio Emilia, Skapande ämnen och inriktningar, Språkutvecklingsanalys/ Språkpedagogiskt utvecklingsarbete, Specialpedagogisk inriktning/barn i behov av särskilt stöd samt språkotek, Pedagogisk handledning

Målgrupp: samtlig personal i Tensta förskolor – 300 personal

Resultat: Kvantitet: 8 förskolor med tydlig pedagogisk inriktning har idag kö av barn,

Kvalitet: kompetenshöjande satsningar stärker det pedagogiska utvecklingsarbetet, personal bibehålls och till vakanta tjänster söker behöriga förskollärare till förskolor vilka har en tydlig pedagogisk inriktning

Kostnad: 700 tkr år 2003, varav storstadsmedel 350 tkr

Utveckling/ Fortsättning: Fortsatt kompetensutveckling inom de olika pedagogiska inriktningarna. Kompetensutveckling inom området Barn i behov av särskilt stöd för samtliga förskolor i Spånga-Tensta, i samarbete med och under ledning av forskaren Kari Lamer, Oslo universitet, Norge, nätverksarbete.

Önskvärd Samverkanspart: Myndigheten för skolutveckling, Utvärderare/Språkforskare

Språkutveckling grundskola/bibliotek ” Läslust” ”Demokrati bygger på Läslust”

Syfte: Genom kontinuerliga bokprat/bokguidningar väcka och öka läslusten bland år1-år6 elever och samtidigt förstärka pedagogernas kompetens inom området ”Läsutveckling genom

satsning på skönlitteratur”. Bibliotekarierna kan böckerna, pedagogerna känner barnen – tillsammans ökar vi barnens möjligheter att bli bokslukare vilket är en av grundbultarna för bland annat ett bättre skolresultat.

Några citat från pedagogernas utvärderingar våren 2003, ”Att få komma till Tensta bibliotek är ett ovärderligt komplement till vår läs- och skrivinläring. Gärna fortsatt bokprat, 3ggr/termin. En ovärderlig hjälp för oss lärare att få ta del av barnbibliotekariernas kompetens. Vi själva hinner inte läsa in oss på alla nya barnböcker. Bokpraten ingår i vårt arbetssätt – skönlitteraturen i undervisningen – vi vill att samarbetet ska fortsätta precis som förut! Lusten att läsa får ni verkligen igång. Många positiva reaktioner från föräldrar.”

Målgrupp: Eleverna från de ca 80 klasserna i de fem år 1-6 skolorna i området samt de ansvariga pedagogerna.

Resultat: Kvantitativt: Ca 80% av klasserna kommer regelbundet på bokguidningar, 3-4 ggr/termin. Dessutom har vi haft särskild bokinformation för pedagogerna med pärlor från de senaste årens utgivning.

Utlåningen av barn- och ungdomslitteratur har ökat med 25-30%, men ligger fortfarande avsevärt lägre än genomsnittet för övriga Stockholm.

Kvalitativt: De mest utlånade titlarna är inte längre bilderböcker. I den nationella omröstningen ”Bokjuryn” röstar barnen i Tensta på samma böcker som i övriga landet. Fler barn besöker biblioteket på sin fritid för att stilla sin läshunger.

Kostnad: 1 100 tkr år 2003, varav storstadsmedel 400 tkr

Utveckling/Fortsättning efter 2003: I Barnkonventionen betonas ”Barnets rätt till lika villkor” och det är belagt att barnen i Tensta lånar färre böcker än vad barnen i Stockholm och landet i övrigt gör. Det vore därför mycket olyckligt om satsningen avbröts den 1 juli 2003. Både vi från bibliotekets sida och pedagogerna i skolorna är helt överens om att den bästa vägen att gå för att förbättra barnens läsförmåga är regelbundna bokguidningar på biblioteket kompletterat med gåvoböcker, författarbesök och skivrarverkstäder.

I förlängningen har vi som ambition att öka samarbetet med vår andra stora satsning, ”Studiestöd för vuxna” eftersom föräldrar är sina barns viktigaste förebilder.

I framtidsvisionerna för Järvafältet har en vidareutveckling av både folk- och skolbiblioteken sin givna plats. Varför inte en pilotmodell, en samverkansmodell, för att stödja barns och ungdomars läsutveckling? Eftersom Tensta och Rinkeby folkbibliotek utgör en

enhet vore det lämpligt att börja med dessa två stadsdelar för att sedan eventuellt inkludera stadsdelarna på Norra Järva.

Nära samverkanspartner: Skolverket - dels genom den kontinuerliga vidareutbildning som pedagogerna genomgår genom bokguidningarna, dels genom den önskade utvecklingen av skolbiblioteken i området, Utvärderare

Kompetensutveckling, forskarhandledning, projektledning

Syfte/Innehåll: kompetensutveckling för pedagoger i förskola och skola inom området Språkutveckling samt inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, satsning på handledning och observationer av språkforskare i verksamheterna, föreläsningar och seminarier med språkforskare, deltagande och anordnande av konferenser och utbildningar inom området Språkutveckling, 5- dagars utbildning för chefer, politiker och beslutsfattare "Mångfalden som resurs", storstadskonferenser, samordning/projektledning av språkutvecklingsarbetet

Målgrupp: stadsdelens pedagoger inom förskola och skola, 1500 personer, samt chefer, skolledare, politiker och beslutsfattare, 75 personer

Resultat: Kvantitativt: 4 föreläsningar/år, deltagare 100-400 personer/tillfälle, handledning av språkforskare i 3 förskolor, 8 seminarier med språkforskare

Kvalitativt: " Riktlinjer för Utvecklingsarbete i förskola och skola inom målområdet Språkutveckling" ett gemensamt dokument för Spånga-Tensta utarbetat av pedagoger inom samtliga förskolor och skolor i stadsdelen, utvärderingen " Den röda tråden" (2002, Monica Axelsson m.fl), självutvärderingar

Kostnad: 1 400 tkr för år 2003, varav storstadsmedel 700 tkr

Utveckling/Fortsättning: fortsättning genom fortsatt samordning av språkutvecklingsarbetet och satsningar på kompetensutveckling för pedagoger inom förskola och skola, deltagande i utvärderingsarbete under ledning av språkforskare

Samverkanspart: Skolverket och Myndigheten för Skolutveckling, Centrum för Tvåspråkighetsforskning Stockholms universitet - Språkforskare, Södertörns högskola - Skolforskare, Språkforskningsinstitutet i Rinkeby, Utbildningsförvaltningen Stockholms stad, Nationellt Centrum för svenska som andraspråk och Sfi, Språknätverket i Stockholms stad

Bild- och Integrationsprojekt Sundbyskolan – Hjulstaskolan

Syfte/Innehåll: pedagogiskt utvecklingsarbete inom ämnet bild och media för år 7-9 elever i respektive skola, ett samarbete mellan skolornas bildpedagoger och konstpedagogen i Tensta konsthall, gemensam satsning på kompetensutveckling inom media i samverkan med Filminstitutet, gemensamma temadagar inom Bild och media för eleverna

Målgrupp: år 7-9 elever i Sundbyskolan och Hjulstaskolan, skolornas bildpedagoger och konsthallens konstpedagog

Resultat: Kvantitativt: totalt 10 föreläsningar för personal respektive elever, spetsutbildning för 120 elever/läsår, temadagar och temaveckor varje läsår, inbokade studiebesök varje läsår

Kvalitativt: satsning på pedagogernas kompetensutveckling och på teknisk utrustning för ett planerat långsiktigt arbete, utställningar i stadsdelen och på Lava i Kulturhuset av elevarbete, utbyte av metodutvecklingsfrågor med skolor i England och Belgien, bildprojektet fungerar som en mötesplats som skapat gemenskap och utrymme för konstruktiv dialog mellan eleverna i de deltagande skolorna Sundby och Hjulsta. Projektet utvärderas av skolforskare Nihad Bunar (klar augusti 2003)

Kostnad: 200 tkr år 2003, varav storstadsmedel 50 tkr

Utveckling/Fortsättning: Utökat samarbete med externa professionella kulturarbetare för att öka kontaktytorna, att arbeta ämnesintegrerat med konstarna som bas för lärande och kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte mellan skolorna för att utveckla arbetet, gemensamma utbildningssatsningar för bildpedagogerna och övriga ämneslärare

Samverkanspart: Tensta konsthall, Moderna museet, Kulturförvaltningen, Filminstitutet, Lärarhögskolan/Konstfack, Spånga-Tensta sdf, Södertörns högskola/Utvärderare

Kulturaktiviteter för Barn och unga - Kultur för lärande

Syfte/Innehåll: kompetensutveckling för pedagoger, fördjupa och bredda pedagogers kompetens inom kultur o lärande för kvalitet

Målgrupp: Pedagoger inom skola och förskola

Resultat: Kvantitativt: Skolverkets uppdragsutbildning; 20 pedagoger deltar i 10 poängs kursen "Kultur och reflektion i lärandet"

Gemensam utbildningsdag vid Danshögskolan; 20 pedagoger från Spånga-Tensta, 15 betalande från Stockholms stad och län

Kompetensutveckling för 16 förskolor; pedagoger och barngrupper - Dans i Förskolan
2 Seminarier och 2 workshops inom stadsdelen

Kvalitativt: fördjupade insikter för pedagoger om kultur i lärandet, ämnesövergripande kunskaper och dess didaktik/metodik för kunskapsprocesser, förmåga att anpassa innehåll och undervisning (självutvärdering)

Kostnad: 950 tkr år 2003, varav storstadsmedel 150 tkr

Utveckling/Fortsättning: Fördjupa och vidga samarbetet med Lärarhögskolan samt med högskolorna inom dans och musik. Bredda upptagningsområdet till att nå utanför stadsdelen

Utveckla det pedagogiska arbetet inom estetiska lärprocesser

Samverkanspart: Skolverket; Myndigheten för skolutveckling, Lärarhögskolan Konstnärliga högskolor; potential för konstnärligt/pedagogiskt utvecklingsarbete Kommuner och samtliga stadsdelar; dela på resurser, kunskaper och information Kulturinstitutioner, Skolor och förskolor

Ungdomens Hus – Blå Huset

Syfte/Innehåll: att locka nya besökargrupper till Blå Huset – ett led i integrationsprocessen.

I samarbete med Lunda-Nova Näringslivscenter och socialtjänsten bedrivs en jobbsökarverksamhet för arbetslösa ungdomar ”Jobb-studieservice” i IT caféet.

Att tillsammans med ungdomar utveckla nättidningen Blenda till ett forum för ungdomars åsikter, tankar och diskussioner kring samhällsfrågor.

Att utveckla ett samarbete kring nättidningen Blenda med multimedialklassen på Kämpingeskolan.

Målgrupp: arbetslösa ungdomar, multimedialklassen i Kämpingeskolan

Resultat: Kvantitet: 400 besök/månad, kölista till datasalen, 30 elever i Multimedialklassen

Kvalitet: datakurser erbjuds och möjlighet att ta Europeiska Dataörkortet finns, IT-caféet har genom sin attraktionskraft lockat nya besökargrupper till Blå Huset, ungdomarnas delaktighet i verksamheten – insatser från ungdomar under semesterperioden 2002 ledde till möjligheten att hålla öppet under hela sommaren

Kostnad: 1 500 tkr 2003 , varav storstadsmedel 736 tkr

Utveckling/Fortsättning: Föreläsare inom olika temaområden; social kompetens, företagsamhet, utbildning och arbetsmarknad, kommunikation, utökat samarbete med Lunda-Nova Näringslivscenter

Önskvärd Samverkanspart: Polisen, Lunda-Nova Näringslivscenter, Näringslivsförvaltningen, socialtjänsten, Fryshuset, BRÅ, Kulturskolan/Kulturförvaltningen, Lokala föreningar, Spånga-Tensta Sdf/Ungdomsrådet, Utvärderare

AE

SID 38 (41)

Ungdomsråd

Syfte/Innehåll: att genom olika utbildningsinsatser och studiebesök för Ungdomsrådet och dess styrelse skapa förutsättningar för ungdomar att under mera organiserade former regelbundet kunna träffas, för att kunna diskutera och påverka de frågor och politiska beslut som rör dem. Vara ungdomars röst och bryggan mellan ungdomar och beslutsfattare/politiker.

att arbeta närmare skolorna – genom ungdomsrådsarbetet ge elever möjligheten till praktiskt tillämpning av det som skolan på teoretisk väg vill lära ut i ämnena samhällskunskap (-engagemang), svenska (språk och retorik) och projektarbete (framförhållning och initiativförmåga).

Målgrupp: alla boende och studerande ungdomar mellan 13-25 år i Spånga-Tensta samt andra ungdomar som vill engagera sig i ungdomsrådet och har en anknytning till stadsdelen

Resultat: Kvantitativt: 20 personer ingår i Ungdomsrådet, genomförande av 1 ungdomsforum, 1 sökkonferens, 1 ungdomsval – 70 valarbetare, deltagande i 1 gymnasie-mässa, deltagande i 4 Nämndmöten, regelbundna möten med nämndpolitiker

Kvalitativt: nätverksutbyte med vänorten Sollefteå, deltagande i utbildningsdagar Ungdomsrådets arbete präglas av en principfast och demokratisk arbetsform aktivt deltagande och medverkande i – seminarier, rikskonferenser, nationella nätverksmöten, utbildningsverksamhet, nordisk ungdomskonferens, nätverksarbete i skolor, lokala förvaltningen och andra liknade instanser i Sverige.

Kostnad: 500 tkr år 2003, varav storstadsmedel 200 tkr

Utveckling/Fortsättning: att utveckla det demokratiska arbetet utifrån behoven i dagens samhälle bland dagens ungdomar, vilket kräver en process och därmed ett långsiktigt arbete,

mer aktivt medverkande i lokala frågor, verksamheter och projekt, utöka kontaktnätet och förbättra nätverksarbetet.

Samverkanspart: Spånga-Tensta sdf, Blå Huset (Ungdomens Hus), stadsdelens grundskolor och gymnasieskolor, DUN- Demokratiskt ungdomsnätverk för svenska ungdomsråd, Spånga Föreningsråd, Medborgarvärdförbundet (Spånga Folkan) Ungdomsstyrelsen, LSU – Landsråd för Sveriges Ungdomsorganisationer

Ungdomar i riskzonen, förebyggande fältverksamhet

Syfte/Innehåll: att erbjuda workshops/seminarier med värderingsövningar för personal inom olika verksamheter i vilka åldersgruppen 10-15 åringar ingår, att i samverkan med övriga fältassistenter, skolkuratorer, personal inom barnomsorgen, lärare, parklekspersonal, fritidsgårdar, socialtjänst, föräldraföreningar och enskilda föräldrar arbeta med uppsökande insatser genom både direktkontakter och fältinsatser

Målgrupp: personal i verksamheter med åldersgruppen 10-15-åringar, ungdomar 10-15 år i riskzonen.

Resultat: Kvantitativt: samtliga 5 Tenstaskolor har deltagit i värderingsövningar och samarbetet kring Ungdomar i riskzonen utvecklas

Kvalitativt: en omvänd relation till ungdomarna har utvecklats av ansvarig fältassistent-ungdomarna söker upp honom – tidigare sökte han upp dem, vid gruppaktiviteter med ungdomarna märks positiva attitydförändringar, fältassistenten är känd för åldersgruppen – ungdomarna har utvecklat ett stort förtroende för ”sin” fältassistent, stort behov av att öka kunskapen om hur man arbetar med värderingsövningar som metod. Utvärderingsresultat från pojkar i år 4 som deltagit i värderingsövningar är enbart positiva. De beskriver att de har lärt sig mycket, att hantera ilska, att vara en bra kompis, att visa känslor, träffarna har varit roliga, det har blivit mindre bråk mellan killarna och att de vill fortsätta träffarna med fältassistenten.

Kostnad: 450 tkr år 2003, varav storstadsmedel 205 tkr.

Utveckling/Fortsättning: ett långsiktigt arbete som bygger på att etablera goda relationer med ungdomar, 10-15-åringar är mer påverkbara än äldre ungdomar därför borde förebyggande åtgärder för 10-15-åringar vara ett prioriterat område.

Samverkanspart: Polisen, Precens, Resurskolorna, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Studiestöd för vuxna efter skoltid vid Tensta bibliotek

Syfte/Innehåll: att genom ett större bokutbud och personlig rådgivning bredda och fördjupa bibliotekets service gentemot vuxna studerande. Verksamheten bedrivs i samarbete med Komvux och Sfi i första hand och omfattar gruppvisningar och lektioner i studieteknik på biblioteket, programverksamhet på skolorna, såsom författarbesök och föreläsningar (”Föräldrarollen i ett nytt land” av Sonia Sherefay) och samarbete med lärarna kring nyutkommet studiematerial m.m. Särskild uppmärksamhet ägnas bokinköp som främjar vuxenstuderande med svenska som andra språk.

Resultat: Kvantitativt: 1750 vuxenstuderande nåddes av information om biblioteket via skolorna och mellan 700 och 1000 deltog i gruppvisningar, föredrag, författarbesök och läxhjälp under 2002.

Kvalitativt: resultatet visar sig i USK-rapporten (”Är medborgarna med?”) där en stor del av de tillfrågade värderar insatsen på biblioteket högt. Ett fast och väl fungerande nätverk har etablerats mellan bibliotek och vuxenskolor och vi har även kunnat se att familjebesöken på biblioteket har ökat.

Kostnad: 650 tkr år 2003, varav storstadsmedel 430 tkr

Utveckling/Fortsättning: Parallellt pågår under 2003 en ettårig satsning på lärcenterverksamhet, vars större ram är Stockholms stads satsning på infrastruktur för vuxnas lärande (projektet "Framtidsvalet".) Tensta bibliotek är en av de fem filialer inom Stockholms Stadsbibliotek som fått i uppdrag att bygga en så kallad lärmiljö. Framför allt satsas på datorer, inredning, handledning och samarbete med Komvux studievägledning. Det vore önskvärt om denna satsning kunde följas upp i en förlängning av storstadsprojektet. Genom en lärcenterverksamhet i en avskild lokal skulle man kunna erbjuda vuxenstuderande studiero och en egen mötesplats. (Den nuvarande modellen för lärmiljö inrättas i den befintliga biblioteksmiljön.)

För att fortsätta verksamheten under 2004 i ett avskilt lärcenter med egen lokal ingår följande kostnader:

Lokalhyra – 425 tkr, Studiehandledare 470 tkr, bok- och media anslag 200 tkr, datorer och annan apparatur 30 tkr, programverksamhet 30 tkr, inredning för kommunikation och information 30 tkr, kompetensutveckling 20 tkr

Samverkanspart: Komvux, Spånga-Tensta sdf och LAN.